

Ćwiczenia słuchowe

Słuchaj siebie, gdy mówisz. Tego trzeba się nauczyć. Dziecko musi wiedzieć, czego słuchać. Musimy je uwrażliwić na dźwięki dochodzące z otoczenia. Początkowo uwrażliwiamy je na różne odgłosy, a później na mowę ludzką. Dzięki ćwiczeniom słuchowym nauczy się rozróżniać pierwsze sylaby w słowie, potem podzieli wyrazy na sylaby. Będzie umiało tworzyć rymy. Im lepszy słuch fizyczny, tym lepszy słuch fonematyczny. Czyli taki, który pozwoli mu wyróżniać głoskę na początku wyrazu, potem na końcu, aż w reszcie podzieli dany wyraz na głoski. Jest to bardzo ważne, aby dobrze przygotować się do szkoły.

Zaczynamy trening słuchu- wczesne przygotowanie do szkoły.

✓ ĆWICZENIA SŁUCHOWE

- „ Co słyszę?” – dzieci siedzą z zamkniętymi oczami i nasłuchują, rozpoznają odgłosy dochodzące z sąsiedztwa, ulicy.
- „ Zgadnij, co wydało dźwięk?” – uderzanie pałeczką w szkło, metal, kamień, drewno itp. Toczenie różnych przedmiotów po podłodze np. piłki, kasztana, kamienia, rozpoznawanie odgłosu przez dzieci.
- rozpoznawanie różnych przedmiotów w zamkniętym pudełku po wydawanym odgłosie – groch, kamyki, gwoździe, cukier, kasza itp. Wariant trudniejszy- dobieranie w pary jednakowych dźwięków.
- Uderzanie o siebie klockami, łyżeczkami, garnuszkami; uderzanie łyżeczką o pustą szklankę, o szklankę z wodą, klaskanie, darcie papieru, gnienie papieru, przelewanie wody (z wysokości, z niska), drapanie po szkle, papierze, stole.
- Rozpoznawanie głosu, szmeru, źródła dźwięku – miejsca, kierunku, odległości, ilości dźwięków (dużo-mało), głośności (cicho-głośno).
- Szukanie ukrytego zegarka, radia, dzwoniącego budzika.
- Rozróżnianie i naśladowanie głosów zwierząt: kota, psa, krowy, kury, koguta, kaczki, gęsi itp. Wersja trudniejsza- rozpoznawanie i odtwarzanie po kolei dwóch, trzech, czterech dźwięków.
- Rozróżnianie odgłosów pojazdów: samochodu, pociągu, motoru, traktora itp.
- Rozpoznawanie po dźwięku różnych urządzeń domowych, np. odkurzacz, mikser, suszarka, pralka itp.
- Rozpoznawanie przy zasłoniętym źródle dźwięku odgłosów znanych instrumentów perkusyjnych (np. tamburynu, bębenka, kołowrotka). Wersja trudniejsza- odtwarzanie usłyszanego rytmu lub sekwencji dźwięków.
- Rozpoznawanie rodzajów dźwięków i przeliczanie liczby odgłosów (uderzeń) oraz odtwarzanie tej liczby za pomocą umownych kresek, kółek, figur lub drobnych elementów.
- Rozpoznawanie fragmentów piosenek, wierszyków, rymowanek.
- Nagrywanie głosów dzieci- rozpoznawanie „Kto teraz mówi?”.
- Odtwarzanie, powtarzanie za prowadzącym ciągu cyfr, wyrazów.

✓ ĆWICZENIA KSZTAŁTUJĄCE ŚWIADOMOŚĆ FONOLOGICZNĄ (STOPNIOWANIE TRUDNOŚCI)

ZABAWY Z RYMAMI

- Tworzenie rymu do danego słowa.
- Wyszukiwanie par obrazków, których nazwy się rymują.
- Wybieranie rymującej się pary słów spośród trzech obrazków.
- Szukanie słowa (obrazka), które nie rymują się z pozostałymi.
- Dorysowywanie trzeciego obrazka do podanej pary rymu.
- Tworzenie wielu rymów do podanego słowa (obrazka).

ZABAWY Z SYLABAMI

- Dzielenie wyrazów na sylaby z wyklaskiwaniem, wyskakiwaniem, wytupywaniem.
- Wydzielanie sylab przy śpiewaniu z marszem.
- Składanie obrazka z części wg ilości sylab w wyrazie.
- Wykonywanie poleceń zadanych sylabami.
- Dokładanie guzików, klocków pod obrazkiem, wg ilości sylab w wyrazie.
- Rozpoznawanie obrazka na podstawie pierwszej sylaby.
- Segregowanie wyrazów (obrazków) w zależności od ilości sylab: nr 1 – wyrazy jednosylabowe, nr 2 – dwusylabowe itd.
- Wyszukiwanie wyrazów zaczynających się tą samą sylabą: ko- gut, ko –lega, ko –kos.
- Sztafety sylabowe- podawanie wyrazów rozpoczynających się końcową sylabą wyrazu poprzedzającego (sa-la, la-ta, ta-ma, ma-ta).
- Zapamiętywanie ilości sylab - rozkładamy obrazki „frontem” do dołu i odkrywamy po 2 jednocześnie. Staramy się znaleźć pary obrazków z taką samą ilością sylab w nazwie. Wygrywa ten, kto zbierze więcej par.
- Domino sylabowe – dla dzieci uczących się czytać. Gra w domino sylabami. Łączenie takich samych par sylab lub łączenie par sylab w wyrazy.

ZABAWY Z GŁOSKAMI, WYRAZAMI

- Wyszukiwanie wyrazów na podaną głoskę (nagłos wyrazu), później kończących się daną głoską (wygłos wyrazu).
- Dobieranie w pary wyrazów (obrazki) rozpoczynającymi się taką samą głoską.
- Wybieranie spośród trzech różnych obrazków, tylko dwóch, które rozpoczynają się tą samą głoską.
- Do dwóch obrazków rozpoczynających się tą samą głoską dorysowujemy trzeci, który również będzie się taką głoską rozpoczynał.
- Szukanie wyrazu w wyrazie, np. ser-ce.
- Rozpoznawanie przedmiotów – jedno dziecko określa, jaką głoską zaczyna się nazwa przedmiotu i do czego służy. Drugie dziecko lub dorosły ma odgadnąć pełną nazwę.
- Rysowanie przedmiotów na daną głoskę.
- Tworzenie nowego wyrazu z liter początkowych innych wyrazów. Kładziemy przed dzieckiem trzy obrazki, których pierwsze głoski utworzą nowy wyraz np. ogórek, krowa, owca - oko. Dalej postępujemy tak z ostatnią głoską w wyrazie i środkową.
- Rozpoznanie danej głoski w wyrazach i sygnalizowanie tego faktu przez uniesienie ręki, podniesienie lizaka, itp.
- Podkreślenie w tekście wyrazów, które syczą (sok, smok); które szumią (proszek, koszyk).

Przygotowała logopeda- A. Majka